

Skreddersyr tilbud til familiene

– Bruk av naturen og de ressursene som vi har rundt oss er glimrende hjelpemidler når vi skal bygge relasjoner med familiene. Her er det ikke noe fasit - det må skreddersøm til for å finne det beste tilbudet til den enkelte familie.

Ledende helsesøster Anita Nilssen trakterer kaffekjelen, mens (fra venstre) foretakskoordinator Anny Sofie Næstby (i hvitt, delvis skjult) fra Helgelandssykehuset, barnekontakt i barnehagen Monica Brennhaug, sosionom Silvia Breivik i Psykisk helse- og rustjenesten, leder Berit Rise i Psykisk helse- og rustjenesten og barnekontakt Irene Heggnes i barnehagen venter på å bli servert. (Barnevernspedagog Lisa Mari Olsen var ikke tilstede da bildet ble tatt)

Vi sitter rundt bålet og kaffekjelen på Stavassgården, noen kilometers kjøretur og et par hundre meters gangevei fra Trofors, helt sør i Nordland, i Grane kommune. Herfra kan man ta turer inn i nasjonalparken Lomsdal-Visten - eller man kan ha den nyrestaurerte gården som mål. Rundt bålet sitter engasjerte damer og prater ivrig om hvordan naturen brukes helt bevisst i arbeidet de har med familier som sliter.

De er barnekontakter fordelt rundt i ulike kommunale tjenester som møter barn og familier. Barnekontaktene skal ivareta barneperspektivet - og det er opprettet slike kontakter både i psykisk helse- og rustjenesten, hos barnevern, Nav, legekontoret, skolen og ved de to barnehagene som finnes i kommunen. Barnekontaktene møtes jevnlig for å oppdatere hverandre og for å sikre at samarbeidet rundt familiene fungerer.

Familiens hus på hjul. – Jeg har lenge hatt en visjon om et Familiens hus her i kommunen. Men kanskje det vi har er den beste måten å organisere dette på. Dette blir som et «Familiens hus på hjul», sier Berit

Rise. Hun er leder for psykisk helse- og rustjenesten og barneansvarlig i kommunen og sterkt engasjert i forbyggende tiltak for familier som har behov for hjelp til noe, for kortere eller lengre tid.

Stavassgården brukes ofte som dette «Familiens hus på hjul». I den tilpassede hjelpen hver enkelt familie får, forsøker man å spille på de ressursene som finnes i og rundt familien, noe som også støttes av ledende helsesøster Anita Nilssen.

– Her oppe på Stavassgården får vi et innblikk i hvordan familien fungerer sammen. Vi kan leke sammen i balanseparken bak her, vi kan være med på fisketur - kort sagt, gi familiene positive opplevelser. Dette er med på å bygge relasjoner innad i familien og mellom familien og hjelpeapparatet. Det finnes ikke noe fasitsvar for hvordan vi møter familiene - og vi må tilpasse oss den enkelte familie, sier Anita Nilssen.

Mestringsfølelse. De legger stor vekt på å finne og legge til rette for at familiene og familiens medlemmer kan ta i bruk sine egne ressurser.

- Dette gir solid mestringsfølelse, sier de.

Med på samtalen rundt bålet er også foretaksadministrator Anny Sofie Næstby fra Helgelandssykehuset. Hun bor og jobber i Mosjøen i nabokommunen Vefsn – og skryter veldig av det arbeidet som gjøres i Grane kommune.

– Det er veldig bra at vi som jobber i spesialisthelsetjenesten vet om tilbudene ute i kommunene. Her kan familiene få hjelp i trygge omgivelser. Frykten vår er at vi setter lys på et troll, ser trollet, men har ingenting å tilby, sier Næstby.

(Artikkelen fortsetter under bildet)

Berit Rise og Anny Sofie Næstby jobber henholdsvis i Grane kommune og Helgelandssykehuset. De understreker viktigheten av samarbeidet mellom kommunen og sykehuset.

Det er ikke bare på Stavassgården ansatte i Grane kommune møter familiene. I kommunesenteret på Trofors er psykisk helse- og rustjenesten, helsestasjonen, barneverntjenesten og legekantoret i samme lokaler - noe som gjør det lettere å samarbeide. Og det å møte familien på deres egen arena, hjemme, anses som svært viktig.

– Vi har lenge hatt en god kultur for samarbeid. Det har vært et stabilt personell og vi ønsker alle å gjøre det beste for innbyggerne, sier Rise.

Midler fra direktoratet. Prosjektet hun nå leder har fått tittelen «Barn og familie - barn som pårørende». For halvannet år siden søkte de støtte hos Helsedirektoratet og fikk positivt svar. Da hadde kommunen allerede laget prosedyrer og samarbeidsavtaler rundt det å arbeide med utsatte familier og barn. Så langt tilbake som til 2011/2012 godkjente kommunestyret opprettelsen av barneansvarlig. Berit Rise har lenge vært sentral i dette arbeidet. Fjorårets nye midler fra Helsedirektoratet gjorde at hun og flere sentrale medarbeidere kunne få et kompetanseløft. Alle barnekontaktene ble sendt på kurs i tilknytningsforstyrrelser med Joachim Haarklou, pluss at noen også fikk dra på Oppvekstkonferansen i Trondheim. I tillegg har prosjektlederen deltatt på en rekke andre kurs med barn som pårørende som tema.

– Alle som deltok i dette kompetanseløftet måtte dele det videre med resten av kommunen. Vi arrangerte en fagdag hvor hver enkelt la fram det de hadde tilegnet seg av ny kunnskap, forteller Rise.

Midlene fra Helsedirektoratet brukes også til å skreddersy tilbud til de ulike familiene.

– Dette skal være et lavterskeltilbud. Det skal være lav terskel både for familiene som selv tar kontakt og det skal være lav terskel for henvisninger fra fastlege, helsesøster og resten av helseapparatet. Vi kan gå inn i en familie og være der over tid. Dette kan gi familien stabilitet og får dem til å stole på at det er hjelp å få, sier hun.

Lavterskel viktig. Helsesøster Anita Nilssen treffer samtlige barn i kommunen - og ser også at dette lavterskel-tilbudet betyr mye.

– At det ikke er «barnevernet» som kommer inn i familiene har flere av foreldrene påpekt som positivt. Det å føle at man ikke blir observert eller kontrollert, kjennes godt og har bidrar til trygghet, tillit og et godt samarbeid, som en mor sa det. Vi forsøker å normalisere det at vi kommer inn med tilbud, og i de tilfeller det er behov for barnevernet, motiverer vi for å få samtykke til dette sier Rise.

Navnet på prosjektet viser at de ikke kun retter seg mot barn som er pårørende til syke. Dette er bevisst gjort for å unngå stigmatisering. Grane kommune er blant landets minste kommuner med sine knappe 1500 innbyggere og det gir selvsagt utfordringer. Men det er også fordeler med å jobbe med (utsatte) familier i en såpass gjennomsliktig kommune.

– Vi får også henvendelser om familiene fra andre helseinstitusjoner, og vi håper og tror vi at vi fanger opp det meste av utfordringene, sier Rise og Nilssen.

Link til [Stavassgården](#) og [Stavassdalens venner](#)

Link til [Grane kommune](#)

Link til [Helgelandssykehuset](#)

